

1. märtsil sõlmisid kirjandusmuuseumi ning Eesti Rahvatantsu ja Rahvamuusika Selts (ERRS) koostöölepe TeateTantsu projekti raames 20.–28. augustini (<http://www.teatetants.ee>) viimase poole sajandi suurimaks rahvatantsurühmade pärimuse kogumiseks ja talletamiseks Eesti Rahvaluule Arhiivis. Koostöölepe allkirjastasid kirjandusmuuseumi direktor Janika Kronberg ja ERRS juhatuse esimees Kalev Järvela.

Üritusel avanes võimalus piiluda arhiivimaterjalidesse, näha tummfilmina üles võetud tantse ning seda, kuidas neist on välja kasvanud tänased tantsud. Videolt töid tantsud põrandale Tartu Ülikooli rahvakunstiainsambli tantsijad (juhendaja Aveli Asber).

11. märtsil esitleti Võru Instituudi saalis (Tartu tn 48, Võru) kogumikku *Metsast leitud kirik / Mõtsast löütü kerik. Urvastõ kohapärimus* (<http://www.folklore.ee/kirjastus/?raamat=27>). Kogumik annab ülevaate Urvaste kihelkonna pärimuspaikadest ja neist kõneldud lugudest. Paikade tähtsust, teket, nimesaamist jne illustreerib 544 uuemat ja vanemat pärimusteksti Eesti Kirjandusmuuseumi kogudest. Raamat sisaldab rohkelt illustratsioone (kaasaegsed ja arhiivifotod, kaardid, joonistused arheoloogilistest leidudest jm).

Kohapärimusest ja Eesti Rahvaluule Arhiivi Toimetuste sarja kuuluva kogumiku valmimisest rääkisid koostaja Valdo Valper ja toimetaja Mall Hiiemäe (Eesti Rahvaluule Arhiivi vanemteadur). Lauludega astusid üles Jaan Pulk ja Jan Rahman. Raamatu said kingituseks Urvaste kihelkonna alale jäävad koolid ja raamatukogud ning raamatu valmimisele kaasa aidanud inimesed.

Raamatu valmimist toetasid Kultuuriministeeriumi Vana-Võrumaa Kultuuriprogramm, Kultuurkapitali Võrumaa ekspertgrupp ja rahvakultuuri sihtkapital.

14. märtsil andis Eesti Vabariigi president Toomas Hendrik Ilves Eesti Kirjandusmuuseumis 2010. aasta rahvaluule kogumispreemiad üle Maire Salale, Ellen Randojale ja Anni Oraveerile ning avaldas pikaajalise kogumistö eest tänu Tallinna Ülikooli emeritprofessor Pille Kipparile. Tänukirjade ja meenetega tunnustati rahvaluule arhiivi tublimaid kaastöölisi ja parimaid lasteaiapärimuse kogujaid (vaata võitjate nimestikku aadressil <http://www.folklore.ee/kp/lp/v6it.htm>).

Ave Tupits

Tartu Ülikooli eesti ja võrdleva rahvaluule osakonnas

8. detsembril pidas külalislektor Sadanandha Singh (Manipuri ülikool, India) loengu “On Manipuri Folk Epic”. Külalisloengut toetas Euroopa Liit Regionaalarengu Fondi kaudu (Kultuuriteooria tippkeskus) ja DoRa programm.

31. jaanuarist 6. veebruarini korraldasid kultuuriteaduste ja kunstide doktorikool (KTKDK) ja kultuuriteooria tippkeskus (CECT) talvekooli “Aeg ja ajaluis: kategooriad, mudelid ja narratiivid”.

17. ja 18. märtsil korraldati Tartu Ülikoolis üleriigilise rahvaluuleolümpiaadi “Suur Tõll ja Metsatõll. Nähtav ja nähtamatu rahvaluule” lõppvoor. Eelvoorus uurimistöö kirjutanud üheksakümne kahest 7.–12. klassi õpilasest kutsuti lõppvoor kolmekümne parima uurimistöö autorid.

7. ja 8. klasside arvestuses saavutas I koha Saskia Baltin Tallinna Vanalinna Hariduskollegiumi 7. klassist (juhendaja Krista Nõmmik). II koha vääriliseks hinnati Kertu Tuuling Lümända Põhikooli 8. klassist (juhendaja Liia Raun) ning III kohta jagasid Mirjam Võsaste Jõgeva Ühisgümnaasiumi 7. klassist (juhendaja Helge Maripuu) ja Kaidi Raamat Haljala Gümnaasiumi 8. klassist (juhendaja Külli Heinla), kes sai ka peapreemia oma vanuserühma parima uurimistöö eest.

9. ja 10. klasside arvestuses saavutas I koha Marleen Allemann Rakvere Realgümnaasiumi 10. klassist (juhendaja Krista Sepp), II koha sai Ulla Meeri Liivamägi Miina Härma Gümnaasiumi 9. klassist (juhendaja Jana Kübar) ja III koha Eva Kaarin Viise Kadrina Keskkooli 10. klassist (juhendaja Liivi Heinla).

11. ja 12. klasside arvestuses saavutas I koha Paula Hiiemäe Tallinna Vanalinna Hariduskollegiumi 12. klassist (juhendaja Krista Nõmmik), kes sai ühtlasti preemia parima uurimistöö eest oma vanuserühmas. II koha sai Kadri Raag Viljandi C. R. Jakobsoni nimelise Gümnaasiumi 11. klassist (juhendaja Erika Rummel) ja III koha Inga Järvekülg Viljandi Paalalinna Gümnaasiumist (juhendaja Sirje Pärn). Lisaks anti välja mitmed eripreemiad sisukate uurimistööde eest.

Olümpiaadi lõppvoor raames oli õpilastel ja õpetajatel võimalus külastada Eesti Rahvaluule Arhiivi (kuhu deponeeritakse ka eelvooru käigus kirjutatud uurimistööd), osa saada üliõpilasorganisatsiooni Tartu Nefa rühma tegemistest ning jälgida katket ehedast Manipuri eeposest TÜ külalisdoktorandi Sadanandha Singhi (India) esituses.

Olümpiaadi korraldasid TÜ Teaduskool ning TÜ eesti ja võrdleva rahvaluule osakond, selle läbiviimist toetasid kunstnik Kärt Summatavet, kirjastused Ilmamaa ja Koolibri, Eesti Kirjandusmuuseum, Eesti Rahvaluule Arhiiv, Tartu Nefa rühm ja Euroopa Liit Regionaalarengu Fondi kaudu (Kultuuriteooria tippkeskus).

31. märtsil jätkus Akadeemilise Usundiloo Seltsi loengusari “Religioonid ja ühiskonnad II” Taisto Kalevi Raudalaise loenguga “Uusi andmeid Kesk-Ingeri hyppysseurailaiste (skakkunat) liikumise kohta”.

Rahvaluule alal kaitstud väitekirjad

Doktoritööd

Anneli Baran (15.03.2011) *Fraseologismide semantika uurimisvõimalused.* Juhendaja dr Arvo Krikmann (Eesti Kirjandusmuuseum), oponent dr Outi Lauhakangas (Soome Kirjanduse Selts).

Liilia Laaneman